

ACER OG TREDJE ENERGIMARKEDSPAKKE

Norge har vært en del av et **nordisk kraftmarked** i flere tiår og har vært en pådriver for å åpne opp de nasjonale markedene slik at man kan kjøpe og selge kraft over landegrensene. Når EU utvikler det felles energimarkedet er det inspirert av samarbeidet mellom de nordiske landene. EUs tredje energimarkedspakke er et steg på veien mot et integrert og effektivt europeisk energimarked.

HVORFOR ENERGISAMARBEID?

Klimagevinsten ved et integrert energimarked er åpenbar og en forutsetning for å nå EUs klimamål. Skal markedet fungere optimalt må de tekniske hindringene bygges ned og infrastrukturen være på plass. Slik kan norsk vannkraft supplere produksjonen av **fornybar kraft** i Europa. Fordi vannkraften er regulerbar og kan brukes når det er behov, i motsetning til vind og sol, er dette en pålitelig fornybarkilde som kan bidra til å fase ut klimaverstingen kull. Et velfungerende energimarked sikrer også **forsyningsikkerhet** i hele EØS-området.

HVA ER ENERGIMARKEDSPAKKEN?

Den tredje energimarkedspakken ble vedtatt i EU i 2009 og inneholder en rekke tekniske krav og regler som skal **effektivisere energimarkedet** og sikre **rettferdig konkurranse**. I 2018 skal Stortinget gi samtykke til at reglene tas inn i EØS-avtalen. Energimarkedspakken innebærer også at Norge får delta i EUs byrå for energisamarbeid, ACER. Samtidig som debatten pågår i Norge behandler EU fjerde pakke, vinterpakken, som blant annet vil styrke forbrukerrettigheter.

ENERGIBYRÅET ACER

Energibyrådet ACER er et **samarbeidsorgan** for nasjonale energiregulatorer (i Norge er dette NVE). Byrådet skal fremme samarbeid mellom disse myndighetene, samle erfaringer fra medlemslandene og på grunnlag av dette gi **råd og anbefalinger** om hvordan man bør utvikle energimarkedet videre. Byrådet er en faginstans og har ingen lovgivende myndighet.

DELTAKELSE I ACER GIR ØKT INFLYTELSE

Som en stor kraftnasjon er det viktig å sikre **norsk innflytelse** i saker som angår oss. Norge er allerede en del av et nordisk/europeisk kraftmarked og det som diskuteres av våre naboland innad i ACER vil ha betydning for oss uavhengig om vi velger å sitte rundt bordet eller stå på gangen. Det å stå helt utenfor vil være en ulempe for norsk kraftbransje. Norsk deltakelse gir full **deltakelse** i ACER, men utfordringen er at vi som EØS-land ikke har stemmerett i de sakene der det kan være aktuelt.

Myter om EUs energisamarbeid

Mange av argumentene mot EUs tredje energimarkedspakke, slik som at EU skal stjele det "norske arvesølvet", er påstander som ikke har noe med energimarkedspakken å gjøre.

EIERSKAP

Det stemmer ikke at «Norge skal gi bort råderett over vannkraften til EU».

Norge har selvråderett over kraftressursene. 90 % av vannkraften er til og med offentlig eid og EU har ingen myndighet eller ønske om å endre på det. Det er nedfelt i EUs traktat art. 194 at EUs lovgivning ikke skal berøre landenes energiresurser, valg av energikilder eller energimix. EU kan altså ikke bestemme om det skal bygges ut vassdrag i Norge eller bestemme hvor mye, når og til hvilken pris norsk vannkraft skal selges.

STRØMPRISER

Det stemmer ikke at «strømprisene vil dobles».

Det er mange faktorer som påvirker strømprisen, men tredje energimarkedspakke er ikke en av dem. Prisene bestemmes blant annet av tilbud og etterspørsel, avgifter som CO2-pris, samt utbygging av fornybare energikilder og kraftnettet. Dette er et komplisert regnestykke, men energimarkedspakken vil ikke påvirke resultatet. Norsk kraftkrevende industri er derfor ikke bekymret for konsekvensene av energimarkedspakken.

SKAL NORGE BLI MED I EUs ENERGIUNION?

Det stemmer ikke at Norge skal bli med i **EUs energiunion**, en politisk målsetning for å nå EUs klimamål og bli mindre avhengig av russisk gass. Norge er med i **energimarkedet**, et viktig verktøy for å nå målene i energiunionen, men det er viktig å presisere at Norge kun er med på markedsbiten gjennom EØS-avtalen, og ikke det (sikkerhets-) politiske.

KRAFTKABLER

Det stemmer ikke at «EU vil tvinge Norge til å bygge utenlandskabler».

Det er landenes myndigheter som på eget initiativ avgjør om de ønsker å bygge forbindelser mellom seg. Det er ingen som har foreslått å endre dette prinsippet, hverken i tredje energimarkedspakke eller andre utkast til fremtidig regelverk. I Norge er det Olje- og energidepartement som i hvert enkelt tilfelle vurderer om det skal gis tillatelse til å bygge kraftkabler til utenlandet eller ikke.

ENERGIBYRÅET

Det stemmer ikke at «ACER kan fatte vedtak i Norge».

Meningen med ACER er å skape en arena for samarbeid mellom faginstanser fra hvert land. ACER kan løse tekniske tvister mellom to reguleringsmyndigheter, men kun dersom et deltakerland ber om bistand. Byrået vil ikke ha beslutningsmyndighet over Norge. Det er ESA, EØS-avtalens kontrollorgan, som sørger for at Norge følger de forpliktelsene vi har inngått med EU slik at alle aktører på markedet følger spillereglene.